

Το ΚΚΕ χρειαζόταν έναν ήρωα. Το μετεμφυλιακό κράτος μερικούς προδότες. Οι Αμερικανοί, όπως πάντα, κάποιες μάγισσες για την αντικομμουνιστική πυρά. Ο Νίκος Μπελογιάννης, ο Δημήτρης Μπάτσος, ο Ηλίας Αργυριάδης και ο Νίκος Καλούμενος συγκέντρωναν στα πρόσωπά τους τους πόθους και των τριών πλευρών. Έπεσαν νεκροί από τις σφαίρες του αποσπάσματος στις 30 Μαρτίου του 1952.

Κομμουνιστής από νεαρή ηλικία (γεννήθηκε το 1915), ο Νίκος Μπελογιάννης βρισκόταν στις φυλακές Ακροναυπλίας, όταν η Ιταλία του Μουσολίνι επιτέθηκε στην Ελλάδα. Ζήτησε να πολεμήσει στην πρώτη γραμμή, αυτός και άλλοι 600 σύντροφοί του, φυλακισμένοι, αλλά η κυβέρνηση του Ιωάννη Μεταξά δεν το επέτρεψε. Μπόρεσε να δραπετεύσει (1943) και να ενταχθεί στον ΕΛΑΣ, στενός συνεργάτης του Αρη Βελουχιώτη στην Πελοπόννησο (1944). Πολιτικός επίτροπος του Δημοκρατικού Στρατού στον εμφύλιο, έφυγε στο ανατολικό μπλοκ μετά την ήττα των κομμουνιστών (1949). Γύρισε κρυφά στα μέσα του 1950 με σκοπό να εργαστεί για την ανασυγκρότηση του παράνομου ΚΚΕ. Τον συνέλαβαν τον Δεκέμβριο του ίδιου χρόνου.

Ο «άνθρωπος με το γαρύφαλλο», όπως τον αποκαλούσε ο παγκόσμιος Τύπος (εμφανιζόταν καθημερινά στη δίκη του με ένα κόκκινο γαρύφαλλο στο μέρος της καρδιάς), θα είχε επιζήσει, αν η τότε ΕΔΑ τον είχε προτείνει υποψήφιο βουλευτή για τις εκλογές του προηγούμενου χρόνου. Εξέλεξε δέκα. Ο ένας από αυτούς θα μπορούσε να είναι ο Μπελογιάννης. Και χωρίς αυτόν, η παρωδία δίκης δεν θα γινόταν. Οι λοιποί εκτελέστηκαν, επειδή μόνος του ο Μπελογιάννης δεν μπορούσε να αποτελέσει «κατασκοπευτικό δίκτυο».

Η πρώτη καταδίκη του σε θάνατο παραήταν χοντρή καθώς βρέθηκε ένοχος παράβασης του μεταξικού Ν. 509 «περί ανατροπής του κρατούντος πολιτικού και κοινωνικού συστήματος». Το οποίο «πολιτικόν και κοινωνικόν σύστημα» μόλις είχε εξαφανίσει τον Δημοκρατικό Στρατό στα πεδία των άνισων μαχών. Ο σάλος που ξεσηκώθηκε σ' ολόκληρο τον κόσμο, ανάγκασε τον πρωθυπουργό Νικόλαο Πλαστήρα να δηλώσει ότι η εκτέλεση δεν θα γίνει. Ο αμερικανικός μακαρθισμός, όμως, πρόσφερε στους εκδικητές πιο αληθοφανή κατηγορία: Στις 5 Απριλίου του 1951, τα διασημότερα θύματα του μακαρθισμού στην Αμερική, οι επιστήμονες Ιούλιος και Έθελ Ρόζενμπεργκ, καταδικάστηκαν σε θάνατο με την κατηγορία ότι πουλούσαν «ατομικά μυστικά» στους Σοβιετικούς: Ήταν κατάσκοποι! Κατάσκοπος θα μπορούσε να είναι και το διασημότερο θύμα του ελληνικού μετεμφυλιακού κράτους. Η λογική, απλή: Ο Μπελογιάννης ήταν κομμουνιστής. Το παράνομο ΚΚΕ ήταν προδοτικό κόμμα που λειτουργούσε υπέρ των συμφερόντων ξένου κράτους (της ...Σοβιετικής Ένωσης). Άρα, ο Νίκος Μπελογιάννης ήταν κατάσκοπος!

Το «κατασκοπευτικό δίκτυο» περιελάμβανε και τους Δημήτρη Μπάτση, Ηλία Αργυριάδη, Νίκο Καλούμενο, Τάκη Λαζαρίδη, Μπάμπη Τουλιάτο, Μιλτιάδη Μπίσιμιανα και Έλλη Ιωαννίδου. Ούτε αποδείχτηκε τίποτα ούτε άλλωστε χρειαζόταν να αποδειχθεί. Η απόφαση είχε βγει πριν καν αρχίσει η δίκη. Απαγγέλθηκε την 1^η Μαρτίου του 1952: Άπαντες εις θάνατον.

Ο πρωθυπουργός Νικόλαος Πλαστήρας τρόμαξε και σίγουρα, αν δεν το ήξερε, αναρωτήθηκε «ποιος κυβερνά αυτόν τον τόπο». Τον αγνόησαν. Όπως αγνόησαν 250.000 τηλεγραφήματα απ' όλο τον κόσμο που ζητούσαν να δοθεί χάρη. Ανάμεσά τους του Κάρολου ντε Γκολ, των Τσάρλι Τσάπλιν, Ζαν Πολ Σαρτρ, Ζαν Κοκτό, Ναζιμ Χικμέτ και 159 μελών της βρετανικής Βουλής. Τον ίδιο καιρό, εμφανίστηκε και επιστολή του καταζητούμενου Νίκου Πλουμπίδη, με την οποία αναλάμβανε την ευθύνη της προσπάθειας για την ανασυγκρότηση του ΚΚΕ. Το ΚΚΕ (ο Ζαχαριάδης από τον ραδιοσταθμό Φωνή της Ελλάδας και το Πολιτικό Γραφείο της Κ.Ε. του κόμματος) κατάγγειλαν την όλη ιστορία ως αστυνομική προβοκάτσια, ενώ το υπουργείο Εσωτερικών αποφάνθηκε ότι η επιστολή ήταν γνήσια. Το ΚΚΕ ξεκίνησε να διαδίδει ότι ο Πλουμπίδης είναι «χαφιάς της ασφάλειας» και τον διέγραψε την ίδια χρονιά.

Η αμερικανική πρεσβεία πίεζε οι «κατάσκοποι» να εκτελεστούν αμέσως. Ο Πλαστήρας έπαθε εγκεφαλικό και βγήκε εκτός μάχης. Οι διαδικασίες κινήθηκαν με ασυνήθιστη ταχύτητα. Στις 28 Μαρτίου, απορρίφθηκαν οι αιτήσεις χάριτος. Οι Μπελογιάννης, Μπάτσης, Αργυριάδης και Καλούμενος έπρεπε να πεθάνουν. Των λοιπών οι ποινές μετατράπηκαν σε ισόβια.

Πριν να ξημερώσει 30 Μαρτίου, οι μελλοθάνατοι οδηγήθηκαν στου Γουδή. Εκτελέστηκαν κάτω από το φως των προβολέων της κλούβας που τους μετέφερε. Ο Νίκος Πλουμπίδης πιάστηκε τον Νοέμβριο (1952) κι εκτελέστηκε ενάμισι χρόνο αργότερα. Για το κράτος, ήταν προδότης κατάσκοπος. Για το ΚΚΕ, «χαφιάς που δεν είχε εκτελεστεί αλλά είχε μεταφερθεί κρυφά στην Αμερική, όπου ζούσε πλουσιοπάροχα». Αποκαταστάθηκε «μετά θάνατον». Από το ΚΚΕ, φυσικά.

Ο Ιούλιος και η Έθελ Ρόζεμπεργκ εκτελέστηκαν στην ηλεκτρική καρέκλα στις φυλακές Σινγκ Σινγκ, στις 19 Ιουνίου του 1953.

(protagon.gr, 16.10.2015) (τελευταία επεξεργασία, 18.10.2015)

